

ἐκνήχθη κατὰ τῶν δηλώσεων τοῦ προλαλήσαντος, φρονῶν ὅτι ὡς πρὸς τὴν ταφὴν τῶν νεκρῶν μόνον δεόν νὰ καταβάλληται μεγίστη προσοχὴ ἐν τοῖς νεκροταφείοις.

Εἶτα ὁ κ. Μπροῦλ, ὠμίλησε περὶ τῆς καταστάσεως τῆς καύσεως τῶν νεκρῶν ἐν Γαλλίᾳ. Τὸ σύστημα τοῦτο εἰσῆχθη προαιρετικῶς τῷ 1887, ἀπὸ δὲ τοῦ 1889 ἐκάθησαν ἐν Γαλλίᾳ 19,000 νεκρῶν. Καὶ οὗτος θεωρεῖ τὴν καῦσιν τῶν νεκρῶν ὡς τὸν ὀρθότερον τρόπον ἐνταφιάσεως. Ὁ Κρόμφελδ καὶ ὁ Ππροῦλ ἀπήτησαν τὴν ἐν γένει ἐφαρμογὴν τῆς καύσεως τῶν νεκρῶν.

Ἐν τῷ ΙΕ' τμήματι ὁ Λέων Πετι (Παρισίων) ὠμίλησε «περὶ τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ δικύκλου», ὁ ἐκ Βουδαπέστης Κάρολος Φουδὸρ ἐπραγματεύθη περὶ τῆς ὠφελείας τῆς ξιφασκίας, ὁ Ροδόλφος Κνὸλ (Ἀμβούργου) «περὶ τοῦ χοροῦ ὑπὸ ὑγιεινῆν ἔποψιν», ὁ Μένδελσον (Βερολίνου) καὶ ὁ Τριαίρ (Τούρσης) ὠμίλησε «περὶ τῶν διαφόρων τρόπων τοῦ περιηγεῖσθαι καὶ τῆς ἐπὶ τῶν νεύρων, τῆς πέψεως καὶ τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος ἐπενεργείας αὐτοῦ». Ἀμφότεροι ἐκνήχθησαν κατὰ τοῦ ἐθίμου τῶν ἐπὶ τοῖς γάμοις ταξιδίων (voyages de nocēs).

Τῇ 24]5 συνήλθον ὁμοῦ τὸ Ζ' καὶ ΙΖ' τμήμα, ἐν οἷς ὁ ἐκ Βιέννης Ἰωάννης Σσοκὸρ ὠμίλησε περὶ «διοργανισμοῦ τῆς ἐπιθεωρήσεως τοῦ κρέατος», προτείνων ἀντὶ τοῦ ὀνόματος «ἐπιθεωρήσεις τοῦ κρέατος» τὸ «ὑγιεινῶν ζωϊκῶν θρεπτικῶν οὐσιῶν» καὶ εἰπὼν ὅτι ἡ ἐπιθεωρήσις δεόν νὰ ἐκτελεῖται μόνον ὑπὸ πτυχιούχων κτηνιατρῶν. Περὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος ὠμίλησαν καὶ οἱ Δαυὶδ Φάιν (Βουδαπέστης) καὶ Ὁστερταγκ (Βερολίνου). Δεύτερον θέμα τῶν διαλέξεων ἦν «ἡ χρῆσις εὐνοτερόνων κρεάτων». Καὶ ὁ μὲν ἐκ Παρισίων Αἰμίλιος Κασὲ ὠμίλησε περὶ τῆς διὰ κρέατος διατροφῆς τῶν πτωχοτέρων τάξεων τοῦ λαοῦ, ὁ δὲ ἐξ Ἰνσβρῦκης Λαίμπις περὶ τῆς διὰ διατηρουμένων ἐδωδίων διατροφῆς. Τέλος ὁ ἐκ Τοκίου Τομπαί ἀνέγνω πραγματείαν τοῦ δόκτορος Ταχαράν περὶ τῶν δηλητηριωδῶν στοιχείων εἶδους ἰχθύος ἐν Ἰαπωνίᾳ, τοῦ πετρόδοντος.

Ἐν τῷ Ε' τμήματι, ἀσχολουμένῳ περὶ τὸ ζήτημα τῆς προμηθείας ὕδατος εἰς τὰς πόλεις ὁ ἐκ Βιέννης Φραγκίσκος Μπέργκερ ὠμίλησε περὶ «τῆς προμηθείας ὕδατος τῆς πόλεως Βιέννης, τῶν τεχνικῶν αὐτῆς ἀποτελεσμάτων κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας καὶ τῆς περαιτέρω αὐτῆς ἀναπτύξεως». ὁ ἐκ Παρισίων Μπέχμαν ἐξήτασε τὸ ζήτημα τοῦ ποῖα τεχνικὰ ἀποτελέσματα προήλθον ἐπὶ τῶν ὑγιεινῶν ὄρων διὰ τῶν κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετίας ἐν ταῖς μεγάλαις πόλεσιν ἐκτελεσθέντων ὑδραυλικῶν ἔργων, καὶ ὁ ἐκ Φραγκφούρτης (τῆς ἐπὶ Μ.) Λίνδλαιν ἐξήτασε τὸ αὐτὸ ζήτημα, ἐφ' οὗ καὶ ἄλλοι ἐποίησαντο παρατηρήσεις τινάς.

Ἐν τῷ Θ' καὶ Ι' τμήματι ἐν κοινῇ συνεδρίᾳ. πρὸ τῆς ἡμερησίας διατάξεως ὁ ἐκ Λονδίνου Κόρνφιλδ καὶ ὁ ἐκ Βερολίνου Πιστώρ ὑπέβαλον πρότασιν περιλαμβάνουσαν 7 κεφάλαια «περὶ τῆς προόδου τῆς ἀσηπτικῆς μεθόδου ἐν ταῖς πόλεσι καὶ ταῖς οἰκίαις σχετικῶς πρὸς τὴν δημοσίαν καθαρότητα», μεθ' ὃ ὁ ἐκ Λονδίνου Ὀλδγούιγγλ, καὶ ὁ ἐξ Ἐδιμβούργου Πόλλαρ ὠμίλησαν περὶ «νοσοκομείων διὰ πυρέσσοντας». Εἶτα ὁ ἐκ Βιέννης Φερδινάνδος

Φέλνερ «περὶ ἀσφαλείας ἀπὸ τοῦ πυρός ἐν τοῖς θεάτροις», ὁ δὲ ἐξ Ἀννοβέρου καθηγητῆς Φίσερ «περὶ θερμάνσεως, ἀερισμοῦ καὶ φωτισμοῦ τῶν αἰθουσῶν τῶν θεάτρων καὶ τῶν πρὸς συνάθροισιν πλήθους χρησιμευσουσῶν.

Ἐν τῷ ΙΑ' ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ διδάκτορος Λουδοβίκου Τσατάρη, ὁ ἐκ Βερολίνου Μπραίμερ, ὁ ἐκ Παρισίων Ρενιέ καὶ ὁ ἐκ Βουδαπέστης Βάϊσμυρ ὑπέβαλον ἐκθέσεις περὶ τοῦ καθορισμοῦ τοῦ χρόνου τῆς ἐργασίας τῶν σιδηροδρομικῶν υπαλλήλων, ἐξαιρόντες ὅτι ἡ ἀσφάλεια τῶν ταξιδιωτῶν ἀπαιτεῖ τοιοῦτον καθορισμὸν τοῦ χρόνου τῆς ἐργασίας, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐξάντλησεως τοῦ προσωπικοῦ.

Ὁ Μπραίμερ καὶ ὁ Ρενιέ προτείνουσι πρὸς τούτοις ἵνα εἰς ἕκαστον σιδηροδρομικὸν υπάλληλον, ἀν ζήτηση τοῦτο, παραχωρῶνται κατ' ἔτος 15 ἡμέραι ἀδείας πρὸς ἀναψυχὴν ὡσαύτως προτείνουσι ὡς μέγιστον μὲν ὄρον τοῦ χρόνου τῆς ἐργασίας 12 ὥρας ὡς ἐλάχιστον δὲ 10. Ἡ τοῦ Μπραίμερ πρότασις ἐγένετο ἀποδεκτὴ ἄνευ τροποποιήσεως, θὰ ὑπεβάλλετο δὲ εἰς τὴν πλήρη συνεδρίαν μετὰ τῆς αἰτήσεως, ἵνα οἱ ἀντιπρόσωποι ἕκαστου κράτους ὑποβάλλωσι ταύτην ταῖς οἰκείαις κυβερνήσεσι. Τέλος ὁ ἐκ Βουδαπέστης Ἰούλιος Κόλλερ ὠμίλησε περὶ τῆς ἀπὸ 15 ἐτῶν παρατηρουμένης νόσου παρὰ τῷ προσωπικῷ τῆς ἀτμοπλοικῆς ἐταιρίας τοῦ Δουνάβεως.

Τὸ ΙΒ' τμήμα ἡσχολήθη περὶ τὸ ζήτημα τῆς προμηθείας ὕδατος ὑγιεινοῦ ἐν τοῖς στρατοπέδοις καὶ τῆς διηθητικῆς μεθόδου. Ἐν τῷ αὐτῷ τμήματι ὁ Κορράδος Βρέτσερ (Βουδαπέστης) ὠμίλησε «περὶ διατηρήσεως τοῦ νωποῦ κρέατος τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ ἀλεύρου ἐν καιρῷ πολέμου».

(Ἀκολουθεῖ).

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

ΘΕΑΤΡΟΝ ΟΜΟΝΟΙΑΣ. — Ἡ ΒΕΦΑΝΑ. — Ὁ ΤΡΙΝΚΑΝΟ. — ΘΕΑΤΡΟΝ ΜΝΗΜΑΤΑΚΙΩΝ. — BOZZA DE DESTIN. — ΘΕΑΤΡΑ ΠΑΡΙΣΙΩΝ. Διάφορα δραματικὰ ζήνηματα. — ΘΕΑΤΡΑ ΜΕΛΙΟΛΑΝΩΝ. — Διεθνὲς Λυρικὸν Θέατρον. — ΧΡΟΝΙΚΑ.

Δύο λέξεις θὰ ἀφιερώσωμεν μόνον εἰς τὰ δύο ἔργα ἅπερ ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου Ὁμονοίας ἐξετελέσθησαν, καθότι ταῦτα δὲν κέκτνται ὀπουδαίαν ἀξίαν. Ἡ *Befana* ὡς καὶ ὁ *Trincano*, ἀμφότερὰ εἰσι τῶν *pièces à costumes*, διότι ὁ, τι ἰδίᾳ χαρακτηρίζει τὸ πρῶτον μελοδραμάτιον εἶνε αἱ σκηνογραφίαι καὶ αἱ ἐνδυμασίαι τῶν γυναικῶν, ὁ, τι δ' ἐπίσης κυριώτατα χαρακτηρίζει τὸ δεύτερον εἶνε αἱ ἐνδυμασίαι ἐπίσης τῶν γυναικῶν, καίτοι τοῦτο κέκτνται καὶ μουσικὴν ἀξίαν, τεμαχίων τινῶν καλλίστων ὄντων.

Ἡ *Befana*, ἥτις ἀνευδιδάσθη ἐπὶ τῆς σκηνῆς τῆς Ὁμονοίας εἶνε ἡ ἀρχικὴ *Befana*, ἡ δὲ πέρυσιν ἐπὶ τῆς

σκηνῆς τῆς Ὁμονοίας τὸ πρῶτον καὶ εἶτα Μνηματακίων ὑπὸ τοῦ θιάσου τοῦ Στραβόλου ἐκτελεσθεῖσα ἢν ἡ *Nuova Befana*, ἥτις εἶνε νέα ἔκδοσις τῆς πρώτης. Ἐκ τούτου προῆλθον αἱ διαφοραὶ. Ὁμολογητέον δ' ὅτι ἑκατέρω τῶν ἐκδόσεων ἔχει τὰς ἀρετὰς αὐτῆς.

Τὸ *Trincanao*, εἶνε μονόπρακτον μελοδραμάτιον ὀφειλόμενον εἰς τὸν συμπαθῆ διευθυντὴν τῆς ὀρχήστρας τοῦ θεάτρου Ὁμονοίας κ. Corrado Carradori. Σὺν τῇ ἀρετῇ τῶν ὠραίων ἐνδυμασιῶν κέκνται καὶ γλυκύτατα τεμάχια μουσικὰ ὡς τὴν εἰσαγωγὴν τὴν romance καὶ τὴν χορωδίαν τῶν ταχυδρόμων. Ἡ ὑπόθεσις αὐτοῦ ἀπλουστάτη, ἐνέχει πολλὰ εὐφυολογήματα.

* *

Ἐν τῷ θεάτρῳ τῶν Μνηματακίων ἐπανελήθη ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει ἀπὸ τῆς σκηνῆς αὐτοῦ τῆς κ. Castellano τὸ οὐχὶ ἐκ τῶν κυριωτάτων ἔργων τοῦ Βέρδη ἡ *Forza del destino*, τετράπρακτον μελόδραμα, ὅπερ ἐξετελέσθη τὸ πρῶτον ἐν Πετρούπολει, παρόντος τοῦ Βέρδη, κατὰ τὸ 1862. Τὸ κείμενον συνετάχθη ὑπὸ Ρεανέ. ἔξαχθὲν ἐκ ρωμαντικοῦ ἰσπανικοῦ δράματος τοῦ δουκὸς τῆς Rivas. Ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ ἡ ἰσχὺς τοῦ πεπρωμένου κυριῶς πρόκειται νὰ δειχθῆ, καὶ πρὸς ἐπίτευξιν τούτου οἱ θάνατοι. Τὰ κυριώτατα τοῦ μέλους εἶνε τὸ ῥῆμα: *È bella la guere*, ἡ ἀφήγησις τοῦ *Don Carlos*, ἡ φράσις: *Pieta di me signore*, τὸ finale τῆς δευτέρας πράξεως καὶ ἄλλα.

Ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ ἀνεδέξατο τὸ σχῆμα τῆς Leonora ἡ τέως ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς Ὁμονοίας παίζουσα ἑλαφρὰ ἀοιδὸς κ. Castellano ἥτις ὑπολαβοῦσα, ὡς φαίνεται, ἑαυτὴν ἀοιδὸν *di primo cartello* ἀπεχώρησεν. Ἡ κυρία Καστελλάνου ἐν τῇ ὑποδύσει τοῦ σχήματος τῆς Leonora ὑπὸ ὑποκριτικῆν ἐποψὴν ὑστέρει, ὑστέρει δὲ κατὰ τὰς πρώτας πράξεις καὶ ἐν τῷ ῥήματι, πολλάκις δὲ ὑπὸ τὴν Leonora διέκρινε τις τὴν ἀοιδὸν τῆς Βαρκαρόλλας ἐν τῇ *Gran via*. Τὸ ῥῆμα ὅμως τῆς τετάρτης πράξεως ἔψαλε ὀρθῶς καὶ ἐπιτυχῶς, ἐφ' ᾧ καὶ δικαίως ἔχειροκροτήθη.

* *

Πολλὰ ζητήματα θεατρικὰ ἠγέρθησαν κατ' αὐτὰς τῷ θεατρικῷ κόσμῳ τῶν Παρισίων, ἀλλ' ἐκεῖνο ὅπερ μάλιστα προκαλεῖ τὴν προσοχὴν εἶνε ἡ συνεννόησις τῆς Σάρρας Bernhardt, διευθυντρίας τοῦ θεάτρου Renaissance. μετὰ τοῦ Coquelin, ὅπως διδάξῃ οὗτος σὺν αὐτῇ ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου τούτου, κατὰ τὴν παρούσαν χειμερινὴν περιόδον. Τοῦτου γνωστοῦ γενομένου, ζήτημα προέκυψε, διότι ὁ Coquelin, δοὺς τὴν παραιτήσιν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς Γαλλικῆς-Κωμωδίας καὶ τῆς παραιτήσεως ταύτης δεκτικῆς γενόμενης κατὰ τὸ συμβόλαιον ὃ ὑπογράφη πᾶς ἑταῖρος τῆς Γαλλικῆς-Κωμωδίας εἰσερχόμενος εἰς αὐτήν, συμβόλαιον ἐρειδόμενον ἐπὶ τοῦ κανονισμοῦ αὐτῆς, καὶ κατὰ τὸ διάταγμα τῆς Μόσχας λεγόμενον δὲν δικαιούται νὰ διδάξῃ ἐν Παρισίοις καὶ τοῖς περιχώροις αὐτῶν. Τούτου ἕνεκα ἐπὶ τῇ εἰδήσει ὅτι προτίθεται νὰ διδάξῃ ἀπὸ τῆς σκηνῆς τῆς Renaissance ἀνεγράφη ἀμέσως ὅτι ὁ διευθυντὴς τῆς Comedie-Française κ. Claretie θὰ ἐπιδώσῃ καταγγελίαν κατὰ τοῦ Coquelin.

Τὸ ἄρθρον τοῦ διατάγματος τῆς Μόσχας τὸ σχετικὸν ἔχει ὅδε: «Πᾶς ἀποσυρόμενος τοῦ Γαλλικοῦ θεάτρου δὲν θὰ δύνηται νὰ παρουσιασθῆ αὐθις ἐπὶ οὐδεμιᾶς σκηνῆς εἴτε τῶν Παρισίων εἴτε τῶν περιχώρων, ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ διευθυντοῦ».

Τὸ ζήτημα τοῦτο παρήγαγε ἔκτενεις ἐκθέσεις τῶν προκαλεσάντων τὴν ἀποχώρησιν τοῦ Coquelin κατὰ τὸ 1886 ἐκ τῆς Γαλλικῆς-Κωμωδίας λόγων, ἐν συνδυασμῷ δὲ πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο ἀνεσκαλεύθησαν καὶ τὰ τῆς ἀποχωρήσεως ἐκ τοῦ ἐπιφανοῦς θεάτρου τῆς Σάρρας καὶ τὰ τῆς ἀποχωρήσεως ἄλλων ὑποκριτῶν, τὰ τῶν δικῶν, αἵτινες ἐγένοντο ἐν παρομοίαις περι-στάσεσι ἐδημοσιεύθησαν δὲ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ τοιαῦτα.

Ἐτερον ζήτημα εἶνε τὸ τοῦ Catulle Mendès, καταγγέλλοντος τὸν Leoncavallo, ὅτι ἔλαβε τὴν ὑπόθεσιν τοῦ μελοδράματος αὐτοῦ *I Pagliacci*, ὅπερ ἐδιδάχθη καὶ ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ ἡμετέρου θεάτρου Μνηματακίων, ἐκ τοῦ ἔργου αὐτοῦ *La Femme de Tabarin* καὶ ἀπαιτοῦντος ὅπως ἐν ταῖς ἀγγελίαις τῶν *Pagliacci* σημειοῦται «κατὰ τὴν *Femme de Tabarin* τοῦ Catulle Mendès. Καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο πολλὰς ἐπιστολάς προκαλεῖ.

Τὸ δὲ ζήτημα τῶν «Δύο Δουκισσῶν τῶν Ἀθηνῶν», τῆς τοῦ Sardou καὶ τῆς τοῦ Κλέωνος Ραγκαβῆ, προὐκάλεσεν ἐπιστολὴν τοῦ τελευταίου, δημοσιευθεῖσαν ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τῶν Συζητήσεων», δι' ἧς οὗτος παρακαλεῖ τὸν κ. Sardou νὰ ἀλλάξῃ τὸν τίτλον τοῦ ἔργου αὐτοῦ πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως. Πλὴν τῶν ζητημάτων τούτων ὑψίστανται καὶ ἄλλα τινά, ὡς τὸ τῆς Judic, ὧν τὴν ἀναγραφὴν δὲν ἐπιτρέπει ἡμῖν ὁ χῶρος.

* *

Ἐπανερχόμεθα εἰς τὸ Διεθνὲς Λυρικὸν Θέατρον, ὅπερ ἐν Μεδιολάνοις ἰδρύθη ὑπὸ τοῦ διασήμου ἐκδότου Sonzogno ὅπως μόνον σημειώσωμεν ὅτι ἐν Παρισίοις παρουσιάσθη ἀπόγονος τοῦ ἰδρυτοῦ τῆς Capobiana, ὑπογραφομένου Canoby καὶ δι' ἐπιστολῆς αὐτοῦ κηρύσσων τοῦτο καὶ δικαιολογῶν τὴν γραφὴν τοῦ ἐπωνύμου αὐτοῦ διὰ τοῦ y, καὶ ὅτι ἐν τῷ καταρτισθέντι θιάσῳ αὐτοῦ περιλαμβάνεται καὶ ὁ ὁμογενὴς ὑψίφωνος ὃν ἤκουσε τὸ ἡμέτερον δημόσιον, κ. Ἀποστόλου. Οὕτω τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ἐν τῷ νέῳ τούτῳ θεάτρῳ θ' ἀντιπροσωπεύεται διὰ τοῦ Σαμάρα μὲν ἐν τῷ μελοδράματι, διὰ τοῦ Ἀποστόλου δὲ ἐν τῷ ῥήματι.

ΧΡΟΝΙΚΑ.—Εἰς Παρισίους μετέβη ὁ Βέρδη κατέποπτεῖ τὰς δοκιμὰς τοῦ Ὁθέλλου ἐν τῷ Μελοδράματι.

—Προσεχῶς ἐορτάζεται ἡ συμπλήρωσις τῶν χιλίων παραστάσεων τοῦ *Faust* ἐν τῷ Μελοδράματι τῶν Παρισίων.

—Ὁ Δουμᾶς ἐδωρήσατο ἐκάστῳ τῶν ἐρηγευσάντων τὰ κυριώτατα πρόσωπα τοῦ δράματος αὐτοῦ *Femme de Claude* ἀνὰ ἐν ἀντίτυπον τοῦ ἔργου αὐτοῦ μετ' ἀφιέρωσός. Τὸ πρὸς τὴν Σάρραν ἔφερε λατινιστὴ τὴν ἀφιέρωσιν. Ταύτην δὲ θ' ἀναγράψωμεν ἐν τῇ ἐπομένῃ Δραματικῇ.

ΟΔ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ.

* Ὁ ἐπιθυσος ΧΡΥΣΟΣΘΕΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ